

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 iunie 2023

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

Ion Guzun
Boris Talpă
Anatolie Țurcan
Ghenadie Eremciuc
Sergiu Daguța

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2022, de către avocatul Gorencu Cornelia, în numele inculpatului Culaghin Vasilii, în cauza penală a lui

Culaghin Vasilii Xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.03.2019 – 29.06.2021;
Instanța de apel: 29.07.2021 – 29.06.2022;
Instanța de recurs: 27.09.2022 – 27.06.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 29 iunie 2021 Culaghin Vasilii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 ore.

A fost admisă parțial acțiunea civilă, dispunându-se încasarea din contul lui Culaghin Vasilii în beneficiul lui Culeac Natalia 13 000 lei cu titlu de prejudiciu material și 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, a reținut că, Culaghin Vasilii, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, profitând de încrederea ce i-a fost acordată de Culeac Natalia, folosind atitudinea de încredere formată față de el din partea victimei, în dauna ultimei, prin comportament dolosiv și viclean, inducând-o în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoasei, și anume, sub pretextul procurării materialelor de construcție și efectuării lucrărilor de construcție, la 11 iulie 2017, aflându-se în xxxxx, acționând cu intenție directă la atingerea scopului stabilit de a dobândi banii acesteia, a însușit de la Culeac Natalia suma de 10 000 lei, cauzându-i un prejudiciu material în proporții considerabile.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Culaghin Vasilii, la 12 iulie 2017, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor de la Culeac Natalia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod

conștient survenirea acestor urmări, aflându-se împreună cu Gangan Margareta care este mama lui Culeac Natalia, în xxxxx, acționând cu intenție directă la atingerea scopului stabilit de a dobândi banii ultimei, sub pretextul procurării suplimentare a unor materiale de construcție pentru reparația fațadei apartamentului nominalizat.

Astfel, inducând-o în eroare pe Culeac Natalia asupra intențiilor sale adevărate, a primit de la Gangan Margareta bani în sumă de 3 000 lei care aparțin lui Culeac Natalia, pe care i-a însușit neonorându-și obligațiunile asumate, cauzându-i ultimei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 13 000 lei.

Aceste acțiuni ale lui Culaghin Vasilii au fost încadrate de către instanță în baza art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin comportament dolosiv și viclean cu inducere în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, cu cauzarea de daune considerabil.*

3. Apel, în termen legal, a declarat procurorul Novac Cristina, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului, pentru prima instanță, prin care Culaghin Vasilii, recunoscut vinovat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, să fie condamnat, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel, acuzatorul de stat a invocat că, pedeapsa aplicată lui Culaghin Vasilii nu corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei și că instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61 și 75 Cod penal.

La caz, a fost săvârșită o infracțiune mai puțin grav și inculpatul se află la evidența medicului narcolog.

În acest context, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nu creează inculpatului careva incomodități ci doar îl instigă pe acesta de a mai comite infracțiuni, doar pe viitor să fie mai prudent și să nu comită „greșelile” care le-au comis și datorită cărora acțiunile acestora au fost deconspirate. Mai mult, o pedeapsă atât de blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

Prin urmare, pentru a fi atinse scopurile pedepsei prevăzute de legiuitor la alin. (2) art. 61 Cod penal, este necesar a fi aplicată pedeapsa cu închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2022 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, pentru prima instanță, prin care lui Culaghin Vasilii, recunoscut vinovat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa – închisoare pe un termen de 1 (unu) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, menținându-se celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. În partea descriptivă a hotărârii, instanța de apel a reținut că, judecând cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ Codul de procedură penală, prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lui Culaghin Vasilii în comiterea infracțiunii imputate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei aplicate inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, iar discordanța între cele reținute de instanță și

conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării unei pedepse prea blânde.

În acest context, instanța de apel a statuat că, soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure* și *de facto*, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 7, 61-78 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, fiind stabilit inculpatului termenul de pedeapsă, prevăzut de „*art. 190 alin. (4) Cod penal*”.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, în perspectiva personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probă stabilit de instanța de judecată.

În speță, s-a arătat că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința lui Culaghin Vasilii, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, de urmările prejudiciabile, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului.

În această ordine de idei, s-a menționat că, la stabilirea pedepsei, urmează de luat în considerație faptul că inculpatul Culaghin Vasile a comis o infracțiune cu intenție, care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, de personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat, potrivit revindicării F-246 anexate la materialele cauzei (f.d. 62-63, vol. I), fapt ce denotă că inculpatul nu și-a

făcut careva concluzii pentru sine, continuând comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, la evidența medicului psihiatru nu se află (f.d. 59, vol. I), însă conform materialelor din dosar se atestă că inculpatul se află la evidența medicului narcolog (f.d. 60, vol. I), nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere doi copii minori, de comportamentul inculpatului înainte și după comiterea infracțiunii, de lipsa circumstanțelor atenuante și circumstanțelor agravante, de faptul că potrivit cazierului contravențional (f.d. 61, vol. I), Culaghin Vasilii a fost recunoscut vinovat pe parcursul ultimei perioade de timp de comiterea mai multor fapte contravenționale, fiind aplicate diferite sancțiuni contravenționale.

Prin urmare, ținând cont de scopul pedepsei penale, s-a considerat rațional de aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, s-a reținut că pedeapsa stabilită inculpatului coraborează cu Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”.

Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reînțoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. Colegiul penal atestă că, inculpatul Culaghin Vasilii anterior a fost judecat pentru mai multe fapte penale, fiind condamnat atât la executarea unor pedepse non privative cât și la pedepse cu privarea de libertate, prin urmare, munca neremunerată în folosul comunității nu este suficientă pentru a atinge scopul de prevenire a comiterii de noi infracțiuni de către inculpat.

Analizând aceste fapte, instanța de apel a constatat că „*numirea unei sancțiuni privative de libertate nu va fi capabilă*” să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Prin urmare, pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de fond neîntemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica pedeapsa sub formă de muncă neremunerată.

Prin urmare, în viziunea instanței de apel, fapta comisă de inculpat „prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea circulației rutiere”, prima instanță urma să țină cont de gravitatea infracțiunii comise inclusiv de a menționa că „prejudicierea relațiilor sociale cu privire la securitatea circulației rutiere are consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente”.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a considerat că pedeapsa de 1 (unu) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, stabilită în sarcina inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, sunt pe măsură să convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni, totodată în lumina obligației pozitive a statului în vederea respectării art. 2 CoEDO (în privința unor potențiale victime) statul este obligat să ia măsuri adecvate pentru a proteja viața cetățenilor din jurisdicția sa.

5. Recurs ordinar declară avocatul Gorencu Cornelia, în numele inculpatului, care invocând prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor, cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel sau pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința lui Culaghin Vasilii să fie aplicate prevederile art. 60 sau 107 Cod penal.

În susținerea cererii, apărarea indică că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, hotărârea fiind motivată insuficient și conține doar argumentele acuzării fără a le lua în considerare și pe ale apărării.

La fel, instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării inculpatului la pedeapsa cu închisoare, or Culaghin Vasilii a recunoscut vina, a colaborat cu organul de urmărire penală, se căiește sincer de cele comise, ceea ce denotă faptul, că el a conștientizat pericolul social al faptelor comise precum și urmările acestor fapte, consecințe grave n-au survenit, are o vîrstă tînă, are doi copii minori la întreținere.

Astfel, instanța de apel nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, nu și-a motivat suficient soluția adoptată, deoarece cele menționate în ansamblul lor esențial reduc gradul de pericol social al infracțiunii comise.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, depune referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat și argumentând că instanța de apel a adoptat o soluție în conformitate cu normele penale și hotărârea este una motivată.

7. Colegiul penal lărgit constată că recursul ordinar este depus în termen legal, pronunțarea integrală a deciziei având loc la 15 iulie 2022, iar recursul a fost depus la 06 august 2022 și nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 432 Cod de procedură penală, fiind admisibil.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că apărătorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului ordinar prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La fel, potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Din interpretarea normelor descrise supra rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, din oficiu, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri netemeinice, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Or, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, instanța de recurs fiind obligată de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic-inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat, fiind afectată echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și motivelor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare și că decizia instanței de apel urmează a fi casată total, inclusiv în afara temeiurilor invocate de recurent.

Astfel, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau contravențional au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În sensul celor statuate, Colegiul penal lărgit reține că art. 325 Cod de procedură penală obligă instanțele să judece cauza numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, modificarea învinuirii admițându-se numai dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare, iar modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de art. 326 Cod de procedură penală.

De asemenea, în conformitate cu art. 393 pct. 6) Cod de procedură penală, în partea introductivă a sentinței se arată legea penală care prevede infracțiunea de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, iar art. 394 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală prevede că partea descriptivă a sentinței de condamnare să cuprindă încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva.

La caz, instanța de apel a admis derogări de la normele legale enunțate supra și în tot textul deciziei a indicat la învinuirii ce nu i-au fost aduse lui Culaghin Vasiliu, depășind limitele învinuirii aduse, prin expunerea asupra unor învinuirii ce nu i-au fost înaintate inculpatului.

Potrivit materialelor deduse judecării, Culaghin Vasiliu a fost pus sub învinuire (f.d. 79, vol. I) cauza și a fost trimisă în judecată (f.d. 191-194, vol. I) pentru fapta prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Prima instanță examinând cauza, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a constatat fapta indicată în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu și a preluat încadrarea juridică făcută de către organul de urmărire penală (f.d. 53-58, vol. II).

Lecturând hotărârea recurată, se constată că în partea introductivă a acesteia a fost indicat faptul că se examinează apelul declarat în cauza penală privind condamnarea lui Culaghin Vasiliu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal (f.d. 105, vol. II) și în legătură cu aceasta în pct. 33 și 34 a deciziei recurate (f.d. 108-verso, vol. II).

În continuare, în pct. 9 a deciziei recurate, instanța de apel concluzionează că, se constată cu certitudine că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal (f.d. 106-verso, vol. II), iar ulterior în pct. 25 a deciziei recurate deja se face referire la o altă învinuire și anume cea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal (f.d. 107-verso, vol. II).

Astfel, ținând cont de faptul că o modificare a învinuirii aduse lui Culaghin Vasiliu la faza judecării în primă instanță și în cea de apel nu a fost efectuată, instanța de apel nu era în drept să se expună asupra altor învinuirii decât a celei prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și a pedepsei ce urmează a fi aplicată pentru fapta constatată ca fiind săvârșită.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se

avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

În speță, Colegiul penal lărgit ține să consemneze că decizia recurată este motivată contradictoriu și insuficient cât privește chestiunile individualizării pedepsei și nu conține o motivare a afirmației apărării privind aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În sensul celor enunțate, Colegiul penal lărgit consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză.

Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 CoEDO, s-a conchis că în procedurile desfășurate în fața judecătorilor, înțelegerea condamnării se bazează, în principal, pe motivele indicate în deciziile luate (hotărârea *Taxquet versus Belgia*), iar o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea *Suominen versus Finlanda*).

La caz, apărătorul și inculpatul, în instanța de apel, au solicitat aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (f.d. 99 și 101, vol. II).

Asupra acesteia procurorul a replicat că legea nominalizată nu este aplicabilă (f.d. 102, vol. II), iar instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii a omis să facă o argumentare asupra chestiunii invocate de apărare.

Concomitent, instanța de apel în motivarea soluției de casare a sentinței, în partea individualizării pedepsei, a indicat că, prima instanță a apreciat incorect că scopurile prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal vor fi atinse prin stabilirea spre executare a pedepsei cu muncă neremunerată (pct. 20 a deciziei recurate), iar în final a concluzionat că „*numirea unei sancțiuni privative de libertate nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale*” (pct. 31 a deciziei recurate), făcând astfel o motivare contradictorie.

În atare situație, se consideră, că decizia instanței de apel contravine prevederilor art. 414, 417, 419 Cod de procedură penală deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile procesuale enunțate nu pot fi reparate în prezenta procedură, impunându-se casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, or judecarea apelurilor a avut loc cu derogări de la normele procesual-penale, iar instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și de motivele casării, să înlătore erorile de drept admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Reieșind din faptul că decizia instanței de apel este desființată și că prin sentință inculpatului Culaghin Vasilii nu i-a fost aplicată măsură preventivă privativă de libertate, se dispune eliberarea acestuia din arest preventiv, dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2022 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești, or, din oficiu, nu pot fi invocate motive pentru a deține persoana în continuare în arest preventiv.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia, în numele inculpatului Culaghin Vasilii, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2022 în cauza penală privindu-l pe **Culaghin Vasilii xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Culaghin Vasilii Xxxxx urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2022 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată și pronunțată integral la 27 iulie 2023.

Președinte

Ion Guzun

Judecători

Boris Talpă

Anatolie Țurcan

Ghenadie Eremciuc

Sergiu Daguța